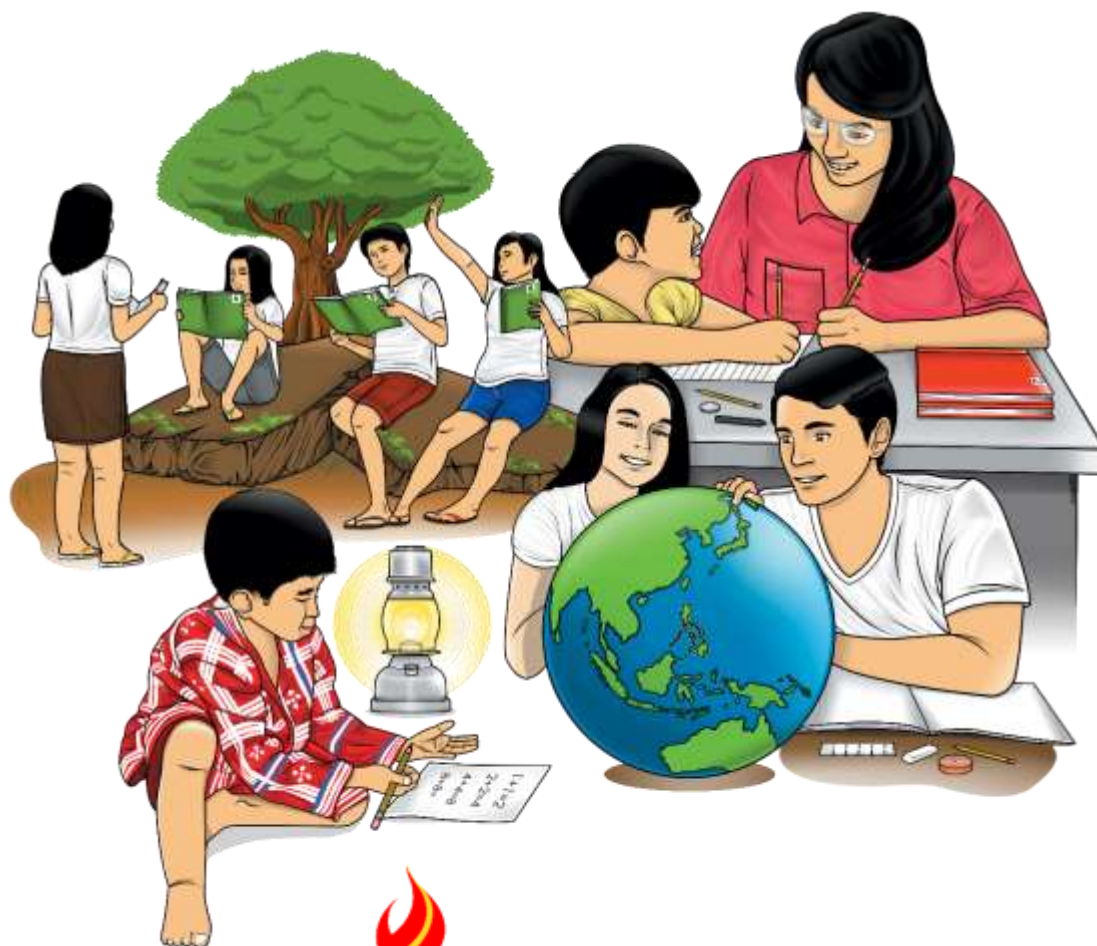

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 2: Pinagmulan ng Pagkakabuo ng Pilipinas batay sa Teorya, Mitolohiya, at Relihiyon

Araling Panlipunan – Ikalimang Baitang

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan – Modyul 2: Pinagmulan ng Pagkakabuo ng Pilipinas batay sa Teorya Mitolohiya, at Relihiyon

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Carmel B. Maaslom

Editor: Edna C. Malasaga, Ronald B. Llaneta, Ramil P. Bingco, at Rosemarie M. Guino

Tagasuri: Joel M. Bragas, Marisa G. Martillo, Arlene S. Depaz, at Rosemarie M. Guino

Tagalapat: Richie C. Blasabas

Tagapamahala:

Ramir B. Uytico
Arnulfo M. Balane
Rosemarie M. Guino
Joy B. Bihag
Ryan R. Tiu
Nova P. Jorge
Genis S. Murallos
Francis Angelo S. Gelera
Rosemary S. Achacoso
Mario R. Orais
Roel C. Tugas
Regel C. Mullet
Wilberto M. Peligro

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Cadahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 – 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 2:

Pinagmulan ng Pagkakabuo Pilipinas

batay sa Teorya, Mitolohiya, at

Relihiyon

Paunang Salita

Ang *Self-Learning Module* o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Matututunan mo sa modyul na ito ang pinagmulan ng Pilipinas batay sa Teoryang “**Tectonic Plate**”, Mitolohiya, at Relihiyon. Ang teorya ng “Tectonic plate” ay nagsasabi tungkol sa paggalaw ng mga lupa. Ang mitolohiya (*myth*) ay nagpapaliwanag na ang bansang Pilipinas ay nabuo mula sa iba’t ibang mga kwento ng pinaniniwalaan ng ating mga ninuno. Samantala, sa relihiyon ay pinaniniwalaang ang Diyos ang lumikha ng mundo kasama ang bansang Pilipinas. Ang mitolohiya at relihiyon ay may kaugnayan sa isa’t-isa.

Pagkatapos mapag-aralan ang modyul na ito, ikaw ay inaasahang makapagpapaliwanag sa pinagmulan ng Pilipinas batay sa Teoryang *Tectonic Plate*, Mitolohiya, at Relihiyon.

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang bawat aytem. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

1. Ito ang tawag sa malaking masa ng kalupaang may 240 milyong taon na ang nakalipas.
 - A. Asthenosphere
 - B. Kontinente
 - C. Pangaea
 - D. Tectonic
2. Teoryang nagsasabing nagmula ang Pilipinas sa malalaking tipak ng lupain sa daigdig na naghiwa-hiwalay ilang daang milyong taon na ang nakalipas.
 - A. Land Bridges o Tulay na Lupa Theory
 - B. Pacific Theory o Teorya ng Bulkanism
 - C. Continental Drift Theory
 - D. Tectonic Plate
3. Teoryang nagpapaliwanag na dating karugtong ang Pilipinas ng Timog - Silangang Asya.
 - A. Teorya ng Continental Drift
 - B. Teorya ng Tulay na Lupa
 - C. Teorya ng Ebolusyon
 - D. Teorya ng Bulkanismo

4. Ayon sa teoryang ito, nabuo ang mga kalupaan ng Pilipinas mula sa pagputok ng mga bulkan sa ilalim ng karagatan.
 - A. Teorya ng Tulay na lupa
 - B. Teorya ng Ebolusyon
 - C. Teorya na Continental drift
 - D. Teorya ng Bulkanismo
5. Siya ang naghain ng teoryang nabuo ang kalupaan ng daigdig mula sa isang Supercontinent.
 - A. Alfred Einstein
 - B. Alfred Wegener
 - C. Bailey Willis
 - D. Charles Darwin
6. Alin sa ibaba ang tumutukoy sa sali-salimuot na kuwento na ang layunin ay magpaliwanag ng sagisag ng mahahalagang balangkas ng buhay?
 - A. Mitolohiya
 - B. Relihiyon
 - C. Sitwasyon
 - D. Teorya
7. Ayon sa paniniwalang panrelihiyon, nilikha ang tao sa pamamagitan ng isang maykapangyahiran na tinatawag na _____.
 - A. Apoy
 - B. Diyos
 - C. Hangin
 - D. Tubig
8. Sila ay naniniwala na ang Pilipinas ay mula sa libag ng katawan ni Melu, na kanilang Diyos.
 - A. Badjao
 - B. Bagobo
 - C. Igorot
 - D. Manobo
9. Sino ang Amerikanong siyentista ang naghain ng Pacific Theory?
 - A. Alfred D. Wegener
 - B. Bailey Willis
 - C. Henry Otley Bayer
 - D. Robert Fox
10. Mga tipak ng lupa sa ilalim ng katubigang nakakabit sa mga kontinente.
 - A. Continental Shelf
 - B. Fossilized Materials
 - C. Tectonic Slate
 - D. Volcanic materials

Aralin

1

Pinagmulan ng Pagkakabuo ng Pilipinas batay sa Teorya, Mitolohiya, at Relihiyon

Sa araling ito ay malalaman mo ang iba't-ibang paliwanag tungkol sa pinagmulan ng pagkabuo ng Pilipinas.

Balikan

Panuto: Basahing mabuti ang bawat pangungusap. Isulat ang **I** kung ang pahayag ay tama at **M** naman kung ito ay mali at isulat ito sa sagutang papel.

1. Matatagpuan ang bansang Pilipinas sa Timog-Silangang Asya.
2. Walang kinalaman ang estratehikong lokasyon ng Pilipinas sa paghubog ng kasaysayan nito.
3. Ang bansang Tsina, Hapon, India, at Saudi Arabia ang mga bansang nakipagkalakalan sa Pilipinas.
4. Malaki ang naging ambag ng lokasyon ng Pilipinas sa paghubog ng kasaysayan sa larangan ng paglalakbay at nabigasyon sa Asya.
5. Naging tagatustos o suplayer ng mga hilaw na materyales ang Pilipinas sa bansang Amerika.

Tuklasin

Panuto: Isalin ang mga nagkahalong letra upang mabuo ang tamang salita. (Arrange the Jumbled Letters) sa pamamagitan ng “hint/clue” na nasa kabila. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. **YAORET**– itinuturing bilang tama o tumpak, na maaaring gamitin bilang mga prinsipyo ng paliwanag at prediksiyon
A. AREOTA B. TEORYA C. TOERYA D. THEORYA
2. **IMOTOLIHAY**- sali-salimuot na kuwento na ang layunin ay maipaliwanag ang sagisag ng mahahalagang balangkas ng buhay
A. IMOLOHIYA B. IMOTOLOHIYA C. MITOLOHIYA D. MITO
3. **NICTOCET ATEPL** – malalaki at makakapal na tipak ng lupa
A. TECTONIC PLATE B. PLATONIC PLATE
C. COASTAL PLATE D. ARIAL PLATE
4. **OBOGAB**- mga katutubong naniniwala na si Melu, ang kanilang diyos ang gumawa ng Pilipinas.
A. BOGABO B. BAGOBO C. ABOGADO D. GOBOGA
5. **SOYID**- pinaniniwalaan ng relihiyon na siya ang gumawa ng daigdig kasama ang Pilipinas.
A. YIDSO B. DIYSO C. DIYOS D. SOYDI

Magaling! Kung nakuha mo ang mga tamang sagot ay maaari ka ng magpatuloy sa susunod na Gawain.

Suriin

Mayroong uri ng pagpapaliwanag tungkol sa pinagmulan ng pagkakabuo ng Pilipinas. Ito ay ang teorya, mitolohiya, at relihiyon. Ang teorya ay isang paliwanag tungkol sa isang penomena o pangyayari na itinuturing bilang tama o tumpak na maaaring gamitin bilang prinsipyo ng paliwanag o prediksyon. Ipinaliwanag ni Alfred Wegener ang kanyang sa teoryang **Continental Drift**, na gumalaw ang **pangaea** o malaking masa ng kalupaan ng daigdig 240 milyong taon na ang nakalipas. Kaugnay nito ay nakabuo ng paniniwala sa pakahati-hati ng malalaki at makakapal na tipak ng lupa kung tawagin ay *tectonic plate*. Dulot ng pag-ikot at paggalaw ng init sa ilalim ng mga *tectonic plate* sa *asthenosphere*(*mantle*) ay napagalaw nito ang mga *tectonic plate* palayo, pasulong, at pagilid sa isa't-isa.

Ayon kay Bailey Willis sa kanyang **Teoryang Bulkanismo o Pacific Theory**, ang Pilipinas ay nabuo bunsod ng pagputok ng mga bulkan sa ilalim ng karagatan. Ang **Teoryang Tulay ng Lupa o Land Bridges** naman ay pinaniniwalaang dating kabahagi ang Pilipinas sa **Continental Shelf** o mga tipak ng lupa sa katubigan na nakakabit sa mga kontinenteng mga tulay na lupa ang mga pulo sa isa't-isa at ang ilang karatig bansa sa Timog-silangan Asya. Lumubog ang mga mababang bahagi nito dahil sa pagkatunaw ng yelo, may 250 000 taon ang nakalipas ng umapaw ang karagatan.

Ang **mitolohiya** ay mga sali-salimuot na kwento na ang layunin ay maipaliwanag ang sagisag ng mahahalagang balangkas ng buhay. Ayon sa mitolohiya, may tatlong higitang naglaban-laban gamit ang mga bato at mga dakot ng lupa. Nahulog ito sa dagat at siyang bumuo sa kapuluan ng Pilipinas. Sa paniniwala ng mga Bagobo, nilikha daw ng kanilang diyos na si Melu ang Pilipinas mula sa kanyang libag. Ayon naman sa paniniwala ng mga Manobo, ang daigdig ay mula sa kuko ng kanilang diyos.

Ayon sa paniniwalang **panrelihiyon**, nilikha ng isang makapangyarihang Diyos sang buong sanlibutan kasama na ang bansang Pilipinas.

Pagyamanin

Panuto: Basahing mabuti ang bawat pahayag ukol sa pinagmulan ng sinunang tao sa Pilipinas. Isulat ang **T** kung ito ay batay sa Tectonic plate; **M** kung ito ay batay sa Mitolohiya at **R** kung itoy batay sa Relihiyon.

1. Nilikha ng Diyos ang sanlibutan kasama ang bansang Pilipinas.
2. Ang *continental shelf* ay mga tipak na lupa sa ilalim ng karagatan.
3. Nilikha ni Melu ang daigdig ayon sa paniniwala ng mga Badjao.
4. Dahil sa tatlong higanteng naglabanan gamit ang bato at dakot ng lupa nabuo ang bansang Pilipinas.
5. Pinaniniwalaan ng mga Manobo na ang daigdig ay nilikha ng kanilang diyos mulas sa mga kuko nito.

Isaisip

Panuto: Punan ang patlang ng mga angkop na salita para mabuo ang kaisipan ng talata. Piliin ang sagot sa kahon.

Diyos	Melu	Mitolohiya	Teorya	Tectonic Plate
	Tatlong	Kuko	Bagobo	Badjao

Ang ____ (1) ____ ay isang paliwanag tungkol sa isang penomena o pangyayari na itinuturing bilang tama o tumpak na maaaring gamitin bilang prinsipyo ng paliwanag o prediksyon. Ayon sa teorya, ang paggalaw ng kalupaan ng daigdig libong taon na ang nakalipas ay tinatawag na ____ (2) ____ . Ang crust ay nahahati sa malalaki at makakapal na tipak ng lupa kung tawagin ay tectonic plate.

Ayon ____ (3) ____ ay mga sali-salimuot na kwento na ang layunin ay maipaliwanag ang sagisag ng mahahalagang balangkas ng buhay. Ayon sa mitolohiya, may ____ (4) ____ higanteng naglaban-laban gamit ang mga bato at mga dakot ng lupa. Sa paniniwala ng mga ____ (5) ____ , nilikha daw ng kanilang diyos na si ____ (6) ____ ang Pilipinas mula sa kanyang libag. Ayon naman sa paniniwala ng mga Manobo, ang daigdig ay mula sa ____ (7) ____ ng kanilang diyos.

Sa paniniwalang panrelihiyon, nilikha ng isang makapangyarihang ____ (8) ____ ang buong sanlibutan kasama na ang bansang Pilipinas.

Magaling at nakaabot ka sa gawaing ito!

Isagawa

Panuto: Sagutin ang mga tanong sa ibaba sa pamamagitan ng paghanap ng mga salitang may **KAUGNAYAN** sa pinagmulan ng pagkakabuo ng Pilipinas. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Ano ang tawag sa sali-salimuot na kuwento na ang layunin ay maipaliwanag ang sagisag ng mga mahahalagang balangkas ng buhay?
2. Ano ang paniniwala sa pagkahati-hati ng malalaki at makakapal na tipak ng lupa?
3. Ano ang paniniwalang nilikha ng isang makapangyarihang Diyos ang buong sanlibutan kasama na ang bansang Pilipinas?
4. Sino ang dakilang lumikha sa sanlibutan kasama ang bansang Pilipinas?
5. Ano ang tawag sa diyos ng mga Bagobo na lumikha ng Pilipinas mula sa kanyang libag?

D	W	B	T	P	A	P	T	W	R	U
E	D	R	E	L	I	H	I	Y	O	N
F	A	F	C	O	S	R	U	R	T	R
Y	S	K	T	K	D	U	D	U	Y	M
M	I	T	O	L	O	H	I	Y	A	D
E	T	G	N	T	E	Y	Y	N	I	Y
L	M	Q	I	G	T	S	O	T	E	E
U	G	U	C	H	O	R	S	Y	F	O

Tayahin

Panuto: Sumulat ng isang talata na magpapaliwanag tungkol sa pinagmulan ng Pilipinas. Gamitin ang iba't ibang pantulong na mga salita para mabuo ang iyong kaisipan at tingnan ang rubrik sa ibaba para sa iyong gabay sa pagsulat. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

Teorya ng Tectonic Plate	Mitolohiya	Relihiyon
➤ paggalaw ng kalupaan ➤ malalaki at makakapal na tipak ng lupa ➤ palayo, pasulong, at pagilid	➤ may tatlong higanteng ➤ paniniwala ng mga Bagobo ➤ kuko ng kanilang diyos	➤ makapangyarihan ➤ mundo ➤ Diyos/Bathala

Rubrik sa pagsulat ng Talata

Kraytirya	Napakahusay (4)	Mahusay (3)	Nalilinang (2)	Nagsisimula (1)
Nilalaman	Kumpleto at komprehensibo ang nilalaman at wasto ang lahat ng impormasyon	Kumpleto ang nilalaman at wasto ang lahat ng impormasyon	May ilang kulang sa nilalaman at may ilang mali sa impormasyon	Maraming kulang at mali sa nilalaman at impormasyon
Presentasyon	Malikhaing nailahad ang nilalaman at maayos ang daloy	Maayos na nailahad at naunawaan ang nilalaman	Hindi gaanong maayos na nailahad ang impormasyon	Hindi maayos na nailahad at hindi naunawaan ang nilalaman
Organisasyon	Organisa at malinaw ang nilalaman ng ideya	Organisado at malinaw, ang nilalaman ng ideya	Organisado na ideya pero may bahaging di gaanong malinaw	Hindi organisado ang ideya at marami ang bahagi na hindi malinaw ang paglalahad
Kabuuan				

Karagdagang Gawain

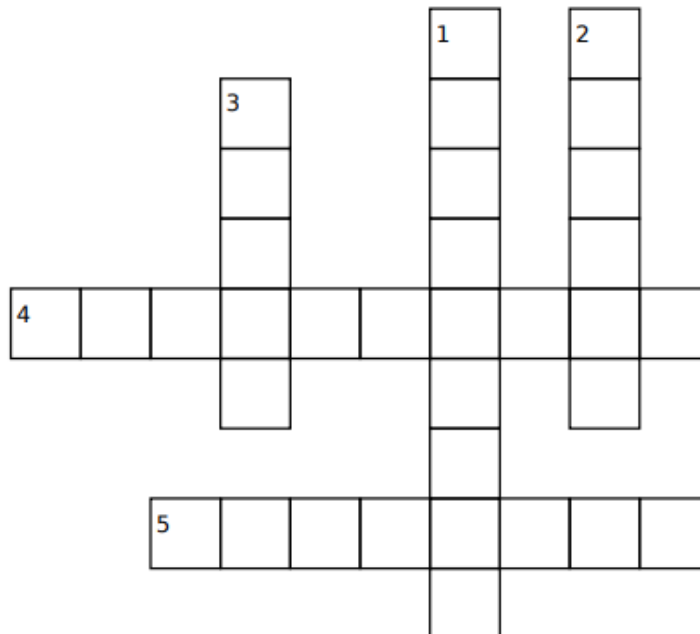
Panuto: Tukuyin ang hinihinging konsepto sa bawat bilang. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

Pababa

1. Ayon sa teoryang ito, nilikha ng isang makapangyarihang Diyos o Bathala ang buong sanlibutan kasama na ang bansang Pilipinas.
2. Isang paliwanag tungkol sa isang penomena o pangyayari na itinuturing bilang tama o tumpak na maaaring gamitin bilang prinsipyo ng paliwanag o prediksyon.
3. Siya ang gumawa ng daigdig kasama ang Pilipinas ayon sa relihiyon.

Pahalang

4. Mga sali-salimuot na kwento na ang layunin ay maipaliwanag ang sagisag ng mahahalagang balangkas ng buhay
5. Teorya na nagpapapaliwanag na ang Pilipinas ay nabuo batay sa paggalaw ng kalupaan ng daigdig libong taon na ang nakalipas.

Susi sa Pagwawasto

Subukin 1.C 2.D 3.B 4.C 5.B 6.A 7.B 8.B 9.B 10.A	Pagymanin 1.R 2.T 3.M 4.M 5.M	Isagawa: 1. Mitolohiya 2. Tectonic 3. Relihiyon 4. Diyos 5. Melu	Isaisap 1.teorya 2. tectonic plate 3. mitolohiya 4. tatio (ng) 5. Bagobo 6. Melu 7. Kuko 8. Diyos	Karagdagang Gawain 1. Relihiyon 2. Teorya 3. Diyos 4. Mitolohiya 5. Tectonic	Tuklasin 1. B 2. C 3. A 4. B 5. C
---	--	---	--	---	--

Tayahin

1. Ang Teorya ng Tectonic Plate ay ang paggalaw ng kalupaan. Ayon dito, ang crust ay nahahati sa malalaki at makakapal na tipak na tinatawag ng mga tectonic plate. Dulot ang pagikot na paggalaw ng init sa ilalim ng mga tectonic plate—sa asthenosphere(mante)ay napagagalaw rin ang mga tectonic plate palayo, pasulong, at paglilid sa isa't-isa. Dahilan ang prosesong ito hindi lang sa paggalaw ng mga kontinente kung hindi imaging sa iba pang prosesong pangheograpiya tulad ng paglindol, pagputok ng bulkan, at pagbuo ng mga kabundukan.

2. Ayon sa mitolohiya, may tatlong higitang naglaban-laban gamit ang mga bato at mga dakot ng lupa. Nahulog ito sa dagat at siyang bumuo sa kapuluan ng Pilipinas. Sa paniniwala ng mga Bagobo, nilikha daw ng kanilang diyos na si Melu ang Pilipinas mula sa libag ng kanyang katawan. Ayon naman sa paniniwala ng mga Manobo, ang daigdig ay mula sa kuko ng kanilang diyos

3. Ayon sa relihiyon nilikha ng Diyos/Bathala ang mundo kasama ang bansang Pilipinas.

Sanggunian

KapitBisig.com. 2009. *Tagalog Version Of Mythologies “Mga Mitolohiya”*. [online] Available at: <https://www.kapitbisig.com/philippines/tagalog-version-of-mythologies-mga-mitolohiya_1149.html> [Accessed 9 June 2020]. No Terms of Use.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpdpd@deped.gov.ph